

LISTA LIJEKOVA ZA STUDENTE

1. Kolinergički sustav:

AGONISTI

- ACETILKOLIN, PILOKARPIN, BETANEKOL, nikotin, muskarin

ANTAGONISTI

- ATROPIN, SKOPOLAMIN (hioscin), tropikamid, pirenzipin, ipratropij, BOTULINUM-TOKSIN, trimetafan

ANTI-KOLINESTERAZE

- NEOSTIGMIN, EDROFONIJ, fizostigmin, PARATION, ehotiofat, sarin, PRALIDOKSIM (reaktivator)

NEUROMUSKULARNI BLOKATORI

- TUBOKURARIN, SUKČINILKOLIN (sukšametonij), PANKURONIJ, vekuronij

2. Adrenergički sustav:

AGONISTI

- ADRENALIN, NORADRENALIN, DOPAMIN, izoprenalin, SALBUTAMOL, KLONIDIN, FENILEFRIN, efedrin

ANTAGONISTI

- PROPRANOLOL, ATENOLOL, LABETALOL, TIMOLOL, DOKSAZOSIN, prazosin, tamsulosin, johimbin, fentolamin

LIJEKOVI KOJI UTJEČU NA NEURONE (SINTEZA, POHRANA, OSLOBAĐANJE)

- REZERPIN, gvanetidin, METILDOPA, tiramin, amfetamin, kokain, imipramine, fenelzin, karbidopa

3. Lijekovi s učinkom na ostale periferne kemijske posrednike (5-hidroksitriptamin, purine, peptide i NO) i njima srodne lijekove:

LIJEKOVI KOJI DJELUJU NA 5-HT RECEPTORE

- ONDANSETRON, SUMATRIPTAN, ERGOMETRIN, ergotamin, metizergid, zolmitriptan, metoklopramid

PURINERGIČKI SUSTAV

- ADENOZIN, ATP, ADP, teofilin, dipiridamol

DUŠIKOV OKSID

- DUŠIKOV OKSID (NO), nitro L arginin metil ester (L-NAME), nitroprusid

BRADIKININ

4. Lijekovi s učinkom na lokalne hormone, upalu i alergiju:

EIKOZANOIDI

- PROSTAGLANDINI, TROMBOKSANI, PROSTACIKLIN, LEUKOTRIENI, misoprostol,

ANTAGONISTI LEUKOTRIENA I INHIBITORI 5-LIPOOKSIGENAZE

- monteleukast, zileuton

INHIBITORI CIKLOOKSIGENAZE NSAIL

- ASPIRIN, IBUPROFEN, INDOMETACIN, PARACETAMOL, CELEKOKSIB, rofekoksib

HISTAMIN I ANTIHISTAMINICI

- H1 antagonisti: prometazin (sedacija), cinarizin (kinetoze), LORATADIN (alergije),
- H2 antagonisti: RANITIDIN, cimetidin,

LIJEKOVI ZA LIJEČENJE ULOGA

- ALOPURINOL, kolhicin, probenecid, sulfinpirazon

IMUNOSUPRESIVNI LIJEKOVI

- CIKLOSPORIN, azatioprin, metotreksat, PREDNIZOLON, takrolimus

OSTALI ANTIREUMATSKI LIJEKOVI

- soli zlata, penicilamin, sulfasalazin
-

OSTALI MEDIJATORI

- CITOKINI (interleukini, interferoni, kemokini)

5. Lijekovi s učinkom na srce i krvožilni sustav:

ANTIARITMICI (PO VAUGHAN – WILLIAMS KLASIFIKACIJI)

- LIDOKAIN, dizopiramid, flekainid,(1. SKUPINA), ATENOLOL, metoprolol (2. SKUPINA), AMIODARON (3. SKUPINA), VERAPAMIL (4. SKUPINA), ADENOZIN I DIGOKSIN (NEKLASIFICIRANI), , metoprolol, SOTALOL
-

ANTIANGINOZNI LIJEKOVI

- GLICERIL TRINITRAT I IZOSORBID MONONITRAT (NITRATI), ATENOLOL I metoprolol (BETA BLOKATORI), AMLODIPIN, NIFEDIPIN i diltiazem (KALCIJSKI ANTAGONISTI)

VASKULARNI SUSTAV

- ENDOTELNI MEDIJATORI (PROSTACIKLIN, NO, ENDOTELIN, EDHF),

RENIN –ANGIOTENZIN SUSTAV

- inhibitori angiotenzin konvertaze (KAPTOPRIL, ENALAPRIL, lizinopril, trandolapril)
 - antagonisti angiotenzinskih receptora (LOSARTAN, valsartan)

KALCIJSKI ANTAGONISTI

AMLODIPIN, NIFEDIPIN, diltiazem

AKTIVATORI KALCIJSKIH KANALA

MINOKSIDIL, kromakalim

ALFA-1 BLOKATORI

DOKSAZOSIN, prazosin, terazosin

-

OSTALI VAZODILATATORI

hidralazin, NITROPRUSID, inhibitori fosfodiesteraze (teofilin, papaverin, milrinon, SILDENAFIL)

OSTALI ANTIHIPERTENZIVI

- MOKSONIDIN, fenoldopam, omapatrilat, metildopa,

HIPOLIPEMICI

Statini: SIMVASTATIN, atorvastatin, pravastatin; Fibrati: BEZAFIBRAT i gemfibrozil
Adsorbensi žučnih kis: KOLESTIRAMIN i kolestipol ; Ostali: acipimoks

6. Lijekovi s učinkom na mehanizme zgrušavanja krvi:

ORALNI ANTIKOAGULANSI I ANTAGONISTI

- VARFARIN, VITAMIN K, fenindion,

HEPARIN I ANTAGONISTI

- HEPARIN, PROTAMIN, HEPARIN NISKE MOLEKULSKE MASE, hirudin,

ANTITROMBOCITNI LIJEKOVI

- ASPIRIN, DIPIRIDAMOL, KLOPIDROGEL, tiklopidin, sulfpirazon, abciksimab, eptifibatid , epoprostenol

FIBRINOLITICI i ANTAGONISTI

- STREPTOKINAZA, (TRANEKSAMIČNA KISELINA), TKIVNI AKTIVATOR PLAZMINOGENA (alteplaza, reteplaza)

ANEMIJE

FERO-SULFAT, DESFERIOKSAMIN, VIT B12, FOLNA KISELINA, ERITROPOETIN, Mijeloidni faktori rasta: FILGRASTIM i lenograstim (G-CSF), molgrasmostin (GM-CSF), trombopoetin

7. Dišni sustav:

BETA-2 AGONISTI

- SALBUTAMOL (ALBUTEROL), SALMTEROL, fenoterol, prokaterol

INHALACIJSKI GLUKOKORTIKOIDI

- BEKLOMETAZON, FLUTIKAZON, budesonid

INHALACIJSKI MUSKARINSKI ANTAGONISTI

- IPRATROPIJ

METILKSANTINI

- TEOFILIN, AMINOFILIN

OSTALI INHALACIJSKI LIJEKOVI ZA PROFILAKSU ASTME

- KROMOGLIKAT

ANTAGONISTI LEUKOTRIENA I INHIBITORI 5-LIPOOKSIGENAZE

- MONTELEUKAST, zafirlukast

ANTITUSICI

- KODEIN, dekstrometorfan, folkodin

8. Bubrezi:

TIAZIDSKI i NJIMA SLIČNI DIURETICI

HIDROKLOROTIAZID, bendroflumetiazid, KLORTALIDON, indapamid

DIURETICI HENLEOVE PETLJE

- FUROSEMID, bumetanid, etakrinska kiselina

DIURETICI KOJI ČUVAJU KALIJ

- SPIRONOLAKTON, AMILORID, triamteren

OSMOTSKI DIURETICI

- MANITOL

INHIBITORI KARBOANHIDRAZE

- ACETAZOLAMID

OSTALO

ANITIDIURETSKI HORMON , ALDOSTERON

9. Probavni sustav:

ANTAGONISTI H₂ RECEPTORA

- FAMOTIDIN, ranitidin, CIMETIDIN

INHIBITORI PROTONSKE PUMPE

- OMEPRAZOL, lansoprazol

PROTEKTIVI ŽELUČANE SLUZNICE

SUKRALFAT, trikalijev dicitrat bismutat, karbenoksolon, MISOPROSTOL

ANTACIDI

ALUMINIJEV i MAGNETIJEV HIDROKSID

LAKSATIVI

- METILCELULOZA, AGAR, magnezijev sulfat, mliječni šećer, natrijev dokusat (natrijev dioktilsulfosukcinat), emodini sene, BISAODIL, pikosulfat

ANTIEMETICI

- DOMPERIDON, METOKLOPRAMID, ondansetron, cinarizin, skopolamin, klorpromazin, tietilperazin, haloperidol, nabilon, deksametazon, vofopitant

EMETICI

- IPEKAKUANA

ANTIDIJAROICI

- kodein, LOPERAMID, difenoksilat, adsorbensi

LIJEKOVI PROTIV KRONIČNIH UPALNIH BOLESTI CRIJEVA

- SULFASALAZIN, olsalazin, imunosupresivi

10. Endokrina gušterača:

HORMONI

- INZULIN (i svi preparati), GLUKAGON, amilin, SOMATOSTATIN

DERIVATI SULFONILUREJE

- TOLBUTAMID, GLIBENKLAMID,

BIGVANIDI

- METFORMIN

INHIBITORI ALFA GLUKOZIDAZE

- AKARBOZA

TIAZOLIDINDIONI

- troglitazon, PIOGLITAZON,

-

REPAGLINID

11. Štitasta žlijezda:

HORMONI I PREKURSORI TIROKSINA

- LIOTIRONIN, jodidi, TIROKSIN

ANTITIREOIDNI LIJEKOVI

- karbimazol, PROPILTIOURACIL, TIAMAZOL, radioaktivni jod

12. Pretilost:

- leptin, neuropeptid Y

13. Hipofiza i nadbubrežna žlijezda:

GLUKOKORTIKOIDI

- PREDNIZOLON, HIDROKORTIZON, DEKSAMETAZON,

MINERALOKORTIKOIDI

- FLUDROKORTIZON

HIPOFIZNI HORMONI

- kortikotropin (ACTH), hormon rasta, somatostatin, oktreotid, PROLAKTIN, somotropin, gonadorelin, BROMOKRIPTIN, ADH, dezmopresin

14. Spolni hormoni i lijekovi:

ESTROGENI

- ESTRADIOL, etinilestradiol, stilbestrol; postmenopauzalna nadomjesna terapija: raloksifen, tibolon

ANTIESTROGENI

- TAMOKSIFEN, klomifen

PROGESTINI

- PROGESTERON (hidroksiprogesteron, medroksiprogesteron),
LEVONORGESTREL, gestoden

ANTI-PROGESTOGENI

- MIFEPRISTON

ANDROGENI

- TESTOSTERON, ANABOLICI (NANDROLON, stanozolol)

ANTIANDROGENI

- CIPROTERON, FINASTERID, flutamid

GnRH AGONISTI i ANTAGONISTI

- Buserelin, gonadorelin, DANAZOL,

UTERUS

- ERGOMETEIN, OKSITOCIN, DINOPROSTON (PGE₂), misoprostol, RITODRIN, atosiban

EREKTIILNA DISFUNKCIJA

SILDENAFIL, johimbin, papaverin, alprostadil

15. Kost:

- PARATIREOIDNI HORMON (PTH), VITAMIN D, ALENDRONAT, raloksifen, kalcitonin, kalcijeve soli

16. Kemijski medijatori u središnjem živčanom sustavu:

GLUTAMAT, NMDA, AMPA, KAINAT, GABA, GLICIN

NORADRENALIN, DOPAMIN (6 hidroksidopamin, bromokriptin), SEROTONIN (5-HT), ACETILKOLIN, HISTAMIN, MELATONIN, NO

17. Neurodegenerativne bolesti:

PARKINSONOVA BOLEST

- LEVODOPA, KARBIDOPA, entakapon, BROMOKRIPTIN, SELEGILIN, BENZATROPIN, AMANTADIN, apomorfin, MPTP

ALZHEIMEROVA BOLEST

- DONEPEZIL, galantamin

18. Opći anestetici:

INHALACIJSKI

- HALOTAN, isofluran, DUŠIČNI OKSIDUL, sevofluran

INTRAVENSKI

- PROPOFOL, ketamin, TIOPENTAL, midazolam, fentanil - droperidol

19. Anksiolitici i hipnotici:

BENZODIAZEPINI

DIAZEPAM, KLONAZEPAM, MIDAZOLAM, nitrazepam, lorazepam, (FLUMAZENIL)

BARBITURATI

- FENOBARBITON, tiopental

OSTALI

- buspiron (agonist 5-HT_{1A} receptora)

20. Antipsihotici:

KLASIČNI

- KLORPROMAZIN, HALOPERIDOL, flufenazin, tioridazin

ATIPičNI

- SULPIRID, OLANZAPIN, risperidon, klozapin

21. Lijekovi s učinkom na afektivne poremećaje:

TRICIČLIČKI ANTIDEPRESIVI

- AMITRIPTILIN, IMIPRAMIN,

SELEKTIVNI INHIBITORI POVRATNOG UNOSA SEROTONINA

- FLUOKSETIN, SERTRALIN, fluvoksamin

MAO INHIBITORI

- MOKLOBEMID, FENELZIN, tranilcipromin, SELEGILIN

ATIPičNI ANTIDEPRESIVI

- mianserin, maprotilin

ANTIMANIČNI LIJEKOVI (STABILIZATORI PONAŠANJA)

- LITIJ, VALPROAT, karbamazepin

22. Antiepileptici:

- FENITOLIN, KARBAMAZEPIN, VALPROAT, fenobarbiton, DIAZEPAM, klonazepam, etosuksimid, VIGABATRIN, GABAPENTIN, baklofen, lamotrigin

23. Analgetici:

OPIOIDI I ANTAGONISTI ()

- MORFIN, KODEIN, PENTAZOCIN, (NALOKSON, naltrekson), FENTANIL, METADON, diamorfin, petidin, LOPERAMID

BLAGI ANESTETICI

- ASPIRIN, PARACETAMOL

OSTALI ANALGETICI

- tramadol, karbamazepin, amitriptilin, ketamin, tiorfan

MEDIJATORI UKLJUČENI U NOCICEPCIJU

- ENCEFALINI I ENDORFINI, dinorfin, TVAR P, kapsaicin

24. Psihomimetici i stimulatori središnjeg živčanog sustava:

- AMFETAMIN, KOKAIN, KOFEIN, metilfenidat, MDMA (ecstasy), LSD (dietilamid lizergične kiseline), fenciklidin, strihnin, bikukulin, pikrotoksin,

25. Ovisnost i zlouporaba lijekova:

- OPIJATI (MORFIN, HEROIN), NIKOTIN, ETANOL, KOKAIN, Δ^9 – tetrahidrokanabinol (THC), ANANDAMID, otapala, benzodiazepini, amfetamin

26. Lokalni anestetici i ostali lijekovi koji utječu na natrijske i kalijске kanale:

LOKALNI ANESTETICI

- LIDOKAIN, bupivakain, TETRAKAIN, prokain, benzokain

SELEKTIVNI ANTAGONISTI Na^+ KANALA

- tetrodotoksin (TTX)

ANTAGONISTI K^+ KANALA

- tetraetilamonij (TEA), 4-aminopiridin, derivati sulfonilureje

AKTIVATORI K^+ KANALA

- kromakalim

27. Kemoterapija karcinoma

ALKILIRAJUĆI AGENSI

- CIKLOFOSFAMID (ifosfamid), CISPLATIN, lomustin

ANTIMETABOLITI

- CITARABIN, METOTREKSAT, fluorouracil, merkaptopurin

CITOTOKSIČNI ANTIBIOTICI

- DOKSORUBICIN

BILJNI DERIVATI

- VINKRISTIN, PAKLITAKSEL, etoposid

HORMONI I LIJEKOVI S UČINKOM NA HORMONE

TAMOKSIFEN, flutamid, formestan, estrogeni, progestogeni (megestrol)

28. Antibiotici:

SULFONAMIDI

- TRIMETOPRIM, SULFAMETOKSAZOL, SULFASALAZIN, SULFADIAZIN

BETA LAKTAMSKI ANTIBIOTICI

Penicilini: BENZILPENICILIN, FLUKLOKSACILIN, AMOKSICILIN, FENOKSIMETILPENICILIN, piperacilin, tikarcilin,

Cefalosporini: CEFALEKSIN, CEFUROKSIM, CEFOTAKSIM, ceftriakson

Ostali: IMIPENEM, AZTREONAM

OSTALI INHIBITORI SINTEZE STANICNE STIJENKE KOJI NISU BETA LAKTAMI

VANKOMICIN, teikoplanin

AMINOGLIKOZIDI

GENTAMICIN, NETILMICIN, amikacin, streptomycin

TETRACIKLINI

DOKSICIKLIN, MINOCIKLIN

MAKROLIDI

ERITROMICIN, AZITROMICIN, klaritromicin

LINKOZAMIDI

KLINDAMICIN

STREPTOGRAMINI

KINUPRISTIN, DALFOPRISTIN

OSTALI INHIBITORI SINTEZE BAKTERIJSKIH PROTEINA

KLORAMFENIKOL, LINEZOLID

FLUOROKINOLONI

CIPROFLOKSACIN, NALIDIKSIČNA KISELINA (kao kinolon), pefloksacin, norfloksacin

OSTALI (ZA LOKALNU PRIMJENU)
POLIMIKSIN B, kolistin

ANTIMIKOBAKTERIJSKI LIJEKOVI

IZONIAZID, RIFAMPICIN, PIRAZINAMID, ETAMBUTOL, streptomycin, dapson

LIJEKOVI PROTIV ANAEROBA

- METRONIDAZOL

29. Antivirusni lijekovi:

INHIBITORI DNA POLIMERAZE

- ACIKLOVIR, foskarnet, ganciklovir, ribavirin

INHIBITORI NEURAMINIDAZE

Zanamivir, OSELTAMIVIR (S obzirom na situaciju s ptičjom gripom)

Ostali: AMANTADIN

LIJEKOVI PROTIV AIDS

- ZIDOVUDIN (AZT), SAKVINA VIR , NEVIRAPIN, didanozin, zalcitabin

IMUNOMODULATORI

- interferoni

30. Antifungici:

POLIENSKI ANTIBIOTICI:

- AMFOTERICIN B, nistatin

AZOLI

- FLUKONAZOL, ketokonazol, mikonazol, KLOTRIMAZOL

ANTIMETABOLITI

- flucitozin

OSTALI

- TERBINAFIN

31. Lijekovi protiv protozoa:

ANTIMALARICI

- KLOROKIN, KININ, pirimetamin + sulfadoksin, PRIMAKIN, artemisenin

AMEBICIDNI LIJEKOVI

- METRONIDAZOL

LIŠMANICIDNI LIJEKOVI

- antimoni (npr. stiboglukonat), pentamidin

TRIPANOSOMICIDNI LIJEKOVI

- suramin, pentamidin

TOKSOPLAZMICIDNI LIJEKOVI

- pirimetamin – sulfadiazin

32. Antihelmintici

ŠIROKOG SPEKTRA

- MEBENDAZOL, albendazol, prazikvantel

ZA ASCARIS LUMBRICOIDES I STRONGYLOIDES STERCORALIS

- piperazin

ZA SCHISTOSOME SPECIES

- PRAZIKVANTEL

NAPOMENA:

Lijekovi sa liste su podijeljeni u dvije kategorije – tj. na primarne (napisane velikim slovima) i sekundarne (napisane malim slovima) lijekove. Naglašavamo da kategorije ne podrazumijevaju kliničku važnost lijeka. Kriterij za stavljanje lijeka u primarnu kategoriju jest da lijek predstavlja ilustrativni primjer za farmakološke osobine farmakoterapijske skupine kojoj pripada. Za sekundarne lijekove na listi dovoljno je da student poznaje mehanizam djelovanja i bitne razlike u farmakološkim osobinama (farmakokinetika, željeni i neželjeni učinci, način primjene, upotreba) u odnosu na lijek iz primarne kategorije. Isti lijek se na listi može pojaviti više puta. Kao smjernica za sastavljanje liste lijekova za studente poslužila nam je lista lijekova u dodatku udžbenika iz farmakologije (Rang, Dale, Ritter: Pharmacology; str 753-760), koji je preveden na hrvatski jezik i tiskan 2006. godine za potrebe nastave iz farmakologije.